

25 de novembre: la memòria de les Mirabal i la lluita que continua

Les germanes Mirabal, Patria, Minerva i Maria Teresa —*Las Mariposas*— foren brutalment assassinades el 25 de novembre de 1960 per ordre de la dictadura de Trujillo *en la República Dominicana*. La seua mort va sacsejar el món i va encendre una flama que, més de seixanta anys després, encara il·lumina les nostres lluites. Per això, aquesta data no és un record qualsevol: és el Dia Internacional per a l'Eliminació de la Violència contra les Dones. Un dia per a fer memòria, sí, però sobretot per a exigir justícia i acció.

Fer memòria és un acte polític. Recordar d'on venim és entendre per què encara no som lliures. La violència masclista no és una suma de casos aïllats, sinó el reflex d'un sistema patriarcal que manté privilegis, calla davant la desigualtat i culpabilitza les víctimes. És física, sexual, psicològica, econòmica o institucional. I és present a tot arreu: a casa, a la feina, al carrer, a les xarxes, als jutjats. Cap dona està exempta, perquè cap societat ha trencat del tot amb el masclisme.

La violència vicària també ens travessa com una ferida oberta. Des del 2013 fins a l'abril de 2025, 65 xiquets i xiquetes han estat assassinats per homes que volien causar el màxim dolor a les seues mares. No són "casos", són vides arrabassades per la misogínia, víctimes directes de l'odi masclista que tot ho devasta.

Al País Valencià, la realitat continua sent insuportable. Dones assassinades, dones que denuncien sense protecció, dones que callen per por o perquè el sistema les abandona. Malgrat els avanços legals, no n'hi ha prou amb condemnar: cal transformar. Cal polítiques públiques valentes, feministes i sostingudes. Cal pressupostos reals, serveis d'atenció amb recursos suficients, coeducació des de la infància i una justícia amb perspectiva de gènere que no es quede en paper mullat.

Però hui, quan més feminisme necessitem més el volen silenciar. Les retallades en igualtat, la censura dels programes coeducatius i la banalització del discurs feminista per part de governs del PP i VOX posen en risc dècades de lluita col·lectiva. Volen desactivar-nos amb paraules buides i polítiques regressives. Però no ho aconseguiran: el feminisme no és una moda, és una revolució.

El moviment feminista valencià ha demostrat que la força està en el col·lectiu. Des de les aules fins als barris, des dels sindicats fins a les institucions, milers de dones treballen cada dia per una societat lliure de violència. Però la responsabilitat no pot recaure només sobre elles. És de totes i tots: de qui educa, de qui governa, de qui jutja, de qui comunica i de qui conviu.

El 25N no és un ritual ni una foto institucional. És un crit de vida.

No volem minuts de silenci, volem respostes valentes.

No volem flors, volem recursos.

No volem discursos, volem accions.

Volem que cap dona tinga por de tornar a casa.

Que cap xiqueta cresca pensant que val menys.

Que cap dona més siga assassinada per ser dona.

No ens podem oblidar de Palestina, on les dones són les que reflecteixen la guerra incrustada als seus rostres i als seus cossos, les que sostenen la vida fins i tot enmig del dolor i la destrucció. La violència patriarcal i la violència bèl·lica comparteixen arrels: la dominació, la deshumanització i l'abús de poder.

Des del 25/11/24 fins el 25/11/25 s'han registrat a l'Estat espanyol 74 femicidis. . I darrere de cada número, una absència insuportable, una vida que ja no hi és.

Quatre menors assassinats per violència vicària al 2025

La memòria de les Mirabal és la nostra herència. La seua valentia ens recorda que cada vegada que una dona alça la veu, cada vegada que una jove qüestiona el masclisme, cada vegada que un col·lectiu feminista resisteix, les ales de *Las Mariposas* tornen a volar.

Per una vida digna, igualitària i sense por.

Per un País Valencià lliure de violències masclistes.